

De betovering van Shanghai

El embrujo de Shanghai

Juan Marsé

Juan Marsé Carbó (Barcelona, 1933) werd geboren als Juan Faneca Roca, maar omdat bij zijn geboorte zijn moeder overleed, werd hij geadopteerd door een echtpaar van wie hij zijn achternamen kreeg. Na een onvoltooide opleiding werkte hij enkele jaren in een juwelierswinkel en vanaf 1955 wijdde hij zich aan het schrijverschap; van 1959 tot 1962 woonde hij in Parijs, jaren die zeer bepalend waren voor zijn carrière. Terug in Barcelona werkte hij voor verschillende tijdschriften en schreef hij enkele filmscripts. Pas in de jaren '90 brak hij door als romanschrijver. Verschillende van zijn romans zijn vertaald, verfilmd en bekroond; in 2008 werd hij voor zijn gehele oeuvre geëerd met de *Premio Cervantes*.

Vrijwel alle verhalen van Marsé zijn gesitueerd in de wijken in Barcelona waar hij zelf opgroeide na de Burgeroorlog. Maatschappelijke tegenstellingen vormen dikwijls het hoofdthema. Zijn woordkeus en stijl worden gekenmerkt door verrassende eenvoud en milde ironie. *El embrujo de Shanghai* verscheen in eerste uitgave in 1993 en was direct een publiekssucces. Het verhaal is een melancholische terugblik van een man op zijn jonge jaren in Barcelona als straatschuimer wiens vader aan het front is omgekomen. Als 14-jarige komt deze David in contact met Susana, een aan tbc lijdend meisje dat te horen heeft gekregen dat haar vader op een geheime missie naar Shanghai is vertrokken. Samen dromen David en Susana over onbereikbare verten: het alledaagse, armelijke Barcelona en het exotische Shanghai vloeien in hun fantasie geleidelijk naadloos in elkaar over. De naam van het boek is geïnspireerd door de film *Shanghai Express* van Josef von Sternberg uit 1932. In 2002 werd dit boek van Marsé verfilmd door Fernando Trueba.

De Nederlandse vertaling is over het algemeen vlot en ademt dezelfde sfeer als het origineel. De inschatting van de vertaler van het begrip van de Nederlandse lezer is niet altijd te volgen: soms zijn overbodige zinnen ter verduidelijking toegevoegd, elders bleven typisch Spaanse begrippen onvertaald en zonder enige uitleg. De formulering is niet altijd optimaal getroffen, soms zelfs wat houtherig, maar als geheel is de Nederlandse versie een redelijk betrouwbare weergave van het origineel.

Heleen Peeters, 5 juni 2009

